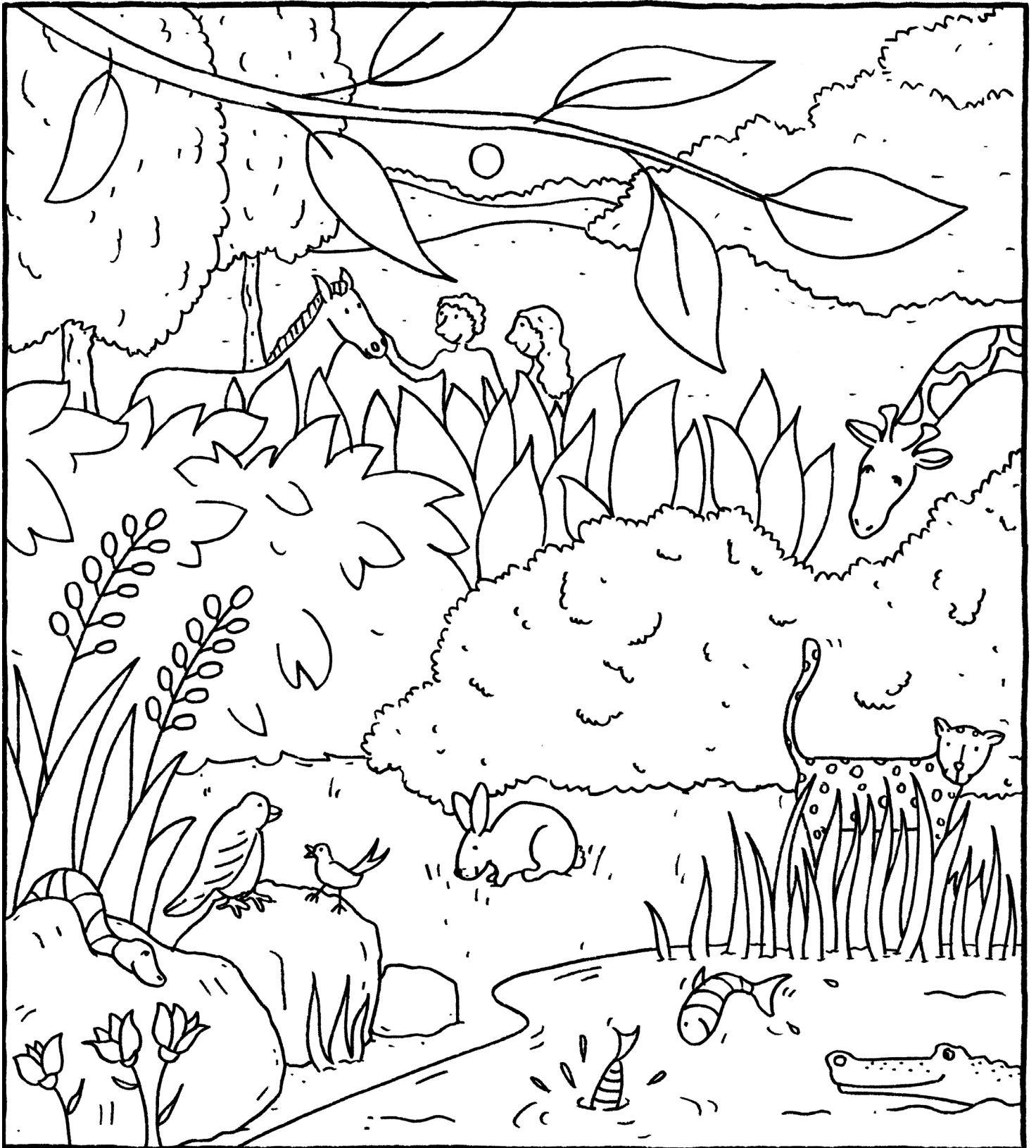

Dankdag woensdag 6 november 2024

Wijsheid in de schepping

Spreuken 8:22-36

Thema: Heb je wel wijs gewerkt?

Doel

De kinderen leren dat je wijs moet werken en leven, dat is met eerbied voor God en wat Hij ons geeft.

Toelichting

De wijsheid was er al voor de wereld werd geschapen. De wijsheid is de basis van alles dat God maakte, Hij is de kern van het leven. Hij is Gods lieveling. Johannes zegt datzelfde van het Woord en verwijst daarbij naar Gods Zoon, onze Heer en Verlosser. De wijsheid is Jezus' aanwezigheid in ons bestaan en het wereldgebeuren. Er klinkt bewondering door voor de schepping met oceanen en land, met alles dat groeit en bloeit. Spreuken 8 roept ons op te luisteren naar de wijsheid, om te leven met respect voor God en zijn schepping. Dan leef je onder de zegen van de HEER, dan leef je waardevol.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kijk eens hoe mooi!

Richtlijnen: Het gedeelte uit Spreuken is voor de jongste kinderen te moeilijk. Je kunt met hen een gesprekje starten over de wereld om hen heen. Wat vinden zij mooi en fijn. Je kunt denken aan bloemen en bomen, aan vogels en andere dieren. Maar ook aan mensen die zij lief vinden en die veel voor hen betekenen. Als je hun reacties hebt verzameld kun je zeggen: Kijk eens hoe mooi alles is.

Jezus legt ons uit dat God de Vader voor al die dingen zorgt, dat Hij ze aan ons geeft (Matteüs 6:28-33). Hij wil dat wij gelukkig zijn. Op deze Dankdag willen we Hem danken voor al die mooie dingen. Wat houdt God veel van ons!

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Gods bouwtekening

Richtlijnen: De kinderen spelen vermoedelijk wel met lego. Wanneer ze een auto of ruimteschip bouwen volgen ze het voorbeeld, de bouwtekening. Dan weet je precies waar welk blokje moet komen om het prachtig te laten zijn en er fijn mee te kunnen spelen. Zeker bij ingewikkelde bouwwerken lukt het niet goed zonder een 'stap voor stap beschrijving'. Vandaag is het Dankdag. Spreuken vertelt ons dat God ook een bouwplan had toen Hij de wereld schiep. Hij maakte alles met wijsheid, zodat het er prachtig uit ziet. Het water kreeg z'n plaats in oceanen en rivieren. De bergen zijn indrukwekkend hoog. De mensen kregen een veilige plek om te wonen. Dat is vandaag nog zo. Het is een wonder dat alles op de velden groeit, dat er genoeg zon en regen is om ons van eten te voorzien. Zo wijs is Gods plan. Daar denk je niet altijd bij na als je gewoon met school en hobby's bezig bent. Spreuken zegt: vergeet dat niet! Leef met Gods wijsheid. Bedank Hem en luister naar zijn leefregels. Dan word je wijs en leef je zoveel beter.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Een wijs leven uit dankbaarheid

Richtlijnen: Lees met de jongeren dit bijbelgedeelte en vraag wat hen opvalt voordat je zelf een uitleg geeft. Wie weet zien ze op het eerste gezicht al verrassende dingen. Waarom zouden we dit bijbelgedeelte op Dankdag lezen. Wat heeft het met dankbaarheid voor wat God ons gaf te maken?

Gods wijsheid is de basis van alles dat God maakte, Hij is eeuwig, was er altijd al en zal er altijd zijn. De wijsheid is Gods plan met ons leven en onze wereld. Dus: Gods liefde voor al wat leeft. De wijsheid is Gods lieveling. Johannes zegt datzelfde van het Woord en verwijst daarbij naar Gods Zoon, onze Heer en Verlosser (zie extra bijbelgedeelte). De wijsheid is dus Jezus en wat Hij voor ons deed.

Gods wijsheid kun je zien in de schepping met oceanen en land, met alles dat groeit en bloeit. Spreuken 8 roept ons op te luisteren naar de wijsheid, om te leven met respect voor God en zijn schepping. Met bewondering voor de schepping en dankbaarheid voor Gods plan leef je dankbaar onder de zegen van de HEER. Hij zal ook jou wijs jouw levensweg wijzen.

Extra bijbelgedeelte: Johannes 1: 1-5 en 14

Gods Woord is Jezus Christus (vs. 14). Hij laat Gods wijsheid aan ons zien. Hij was er toen alles werd geschapen. Gods Zoon is de beste manier om God de Vader te leren kennen. In Jezus zie Gods liefde en trouw.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Op deze Dankdag lezen we een gedeelte uit Spreuken. Het Bijbelboek Spreuken maakt deel uit van de zogenaamde wijsheidsliteratuur. Het boek bevat verschillende stijffiguren. Bijvoorbeeld vermaningen, zaligsprekingen, onderwijzingen en vergelijkingen. In de Bijbelse wijsheid gaat het om levenskunst in de ruimste zin van het woord. Naast levenswijsheid gaat het ook om vakmanschap, kunstenaarschap, scherpzinnigheid en handigheid. Wijs zijn is identiek met rechtvaardig en oprecht zijn. De dwaze daarentegen is slecht en leugenachtig. Het gaat om de juiste stuurmanskunst om de juiste vorm aan het leven te geven. Dr. E.W. Tuinstra merkt op: 'Niet slaafse gehoorzaamheid, maar luisteren, inzicht, kennis, zelfstandigheid, de capaciteit om zelfstandig beslissingen te kunnen nemen en keuzes te kunnen maken, is datgene waar met 'wijsheid' naar gestreefd wordt.' Spreuken 8 is het derde wijsheidsgedicht van het Bijbelboek Spreuken (het eerste staat in 1:20-33, het tweede in 3:13-20). De wijsheid wordt hier als een persoon voorgesteld die tot de mensen spreekt.

In de verzen 1-3 wordt de wijsheid aangekondigd. De wijsheid maakt zich bekend. Ze roept veelzeggend te midden van het alledaagse leven. Niet in de tempel, op school of in de studeerkamer. Bij wijsheid gaat het dus om het concrete, alledaagse leven. De wijsheid richt zich tot de mensheid in het algemeen.

In de daaropvolgende verzen (4-11) stelt de wijsheid zich voor de eerste keer voor en nodigt de onnozele, de onverstandige mensen uit om te luisteren.

In de verzen 12-21 stelt de wijsheid zich voor de tweede keer voor. Ze prijst zichzelf aan en laat haar betekenis voor gezagdragers zien.

In de verzen waarover het vandaag in het bijzonder gaat, stelt de wijsheid zich voor de derde keer voor. Ze onthult hier haar ouderdom. De gedachte hierbij is: Hoe ouder de wijsheid is, hoe groter haar gezag. Ook maakt ze haar relatie tot God bekend. De wijsheid heeft haar oorsprong bij de HEER en is ondergeschikt aan Hem. Tegelijk kun je zeggen dat de Here God met wijsheid de schepping heeft gemaakt. Als Hij al wijsheid 'nodig' heeft, hoeveel te meer wij als mensen! Psalm 104:24 zegt: 'Hoe talrijk zijn uw werken, Heer. Alles hebt U met wijsheid gemaakt.' Dat betekent dat we als mensen dus ook met wijsheid met de schepping om moeten gaan. Op een dag als vandaag, worden we hier extra bij bepaald. Ook als het gaat om de vraag hoe we ons vakmanschap, onze intelligentie gebruiken in ons dagelijks werk. Is dat tot eer van de Here God? Doen we dat op een rechtvaardige en oprechte manier?

Vers voor vers

- Vs. 22 Wijsheid is door de HEER als eerste verworven. Door het gebruik van de naam HEER wordt er een directe link met de God van Israël gemaakt. Het gaat hier om de God van het verbond, de Vader die we mogen kennen door de Here Jezus. Hij is de ene, ware God. Het woord dat door de NBV vertaald is met verworven zou mogelijk ook vertaald kunnen worden met scheppen. De NBG kiest voor 'tot aanzijn roepen' en de HSV voor 'bezitten'. De strekking van dit vers is dat de wijsheid zijn oorsprong bij de HEER heeft en ondergeschikt is aan Hem.
- Vs. 23 De vertaling van het woord dat hier door de NBV met 'gemaakt' wordt weer gegeven is niet helemaal duidelijk. Het zou vormen kunnen betekenen, maar ook weven is een goede mogelijkheid. Deze laatste vertaling geeft meer de persoonlijke betrokkenheid weer. Het is veelzeggend denk ik dat de precieze vertalingen van 'gemaakt' en het 'verwerven' uit vers 22 niet helemaal duidelijk zijn. Er wordt namelijk wel gesuggereerd dat met Wijsheid sprake zou zijn van de Here Jezus, de Zoon van God voordat Hij mens werd. Hij is immers niet geschapen, maar was in het begin bij God (Johannes 1: 1 bijvoorbeeld). Of zoals de geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel zegt: 'geboren, niet geschapen'.
- Vs. 24v Voordat de aarde, de oceaan en de bergen er waren, was de wijsheid er al. De wijsheid was voortgebracht, vertaalt de NBV. Het woord dat hier gebruikt wordt houdt het hele geboorteprocess in: van barensweeën tot baren.
- Vs. 27vv In deze verzen wordt het scheppingsgebeuren verder bezongen. We zien hier treffend Gods volledige zeggenschap duidelijk verwoord. Hij is het die grenzen in de schepping heeft gelegd. Je bent geneigd je af te vragen: is de mens zich bewust van zijn grenzen? Ook als het gaat om het gebruik van de schepping? De verzen 25-29 laten zien dat de schepping goed doordacht in elkaar zit. Met andere woorden: met wijsheid gemaakt!
- Vs. 30v De wijsheid was in vreugdevolle harmonie bij de HEER. Spelend, lachend en dansend zou je kunnen vertalen. De wijsheid is zijn lievelingskind, zijn troetelkind. De wijsheid heeft haar oorsprong bij God, maar is gericht op de aarde en haar bewoners. Ze was in verrukking over de mens, de kroon op Gods schepping. Zoals je als kind vol verwondering naar je vader of moeder kijkt als hij/zij iets voor je knutselt, zo keek wijsheid naar de HEER.
- Vs. 32vv De laatste verzen vormen een vermanend gedeelte. Het luisteren naar de wijsheid heeft hier nadruk. Driemaal klinkt de oproep om te luisteren. De oproep wordt gevolgd door een zaligspreking: 'gelukkig is...'. In vers 34 wordt het beeld van de minnaar gebruikt die vasthoudend, vol verwachting en verlangend voor de deur waakt. Het wel of niet luisteren naar de wijsheid is een kwestie van leven of dood. Wie de wijsheid vindt, heeft het leven gevonden. Het is een rechtvaardig, oprecht leven in relatie met de Schepper. Dan vind je ook de gunst van de HEER. De wijsheid missen betekent je leven verwoesten. Het beeld van de minnaar geeft aan dat vasthoudende volharding en verwachting nodig zijn bij het vinden van wijsheid. Het beeld van de minnaar roept ook het liefhebben op. Je kunt een relatie met haar hebben.

Zoals op de vorige bladzijde al aangegeven is, valt er veel voor te zeggen dat het hier om de tweede Persoon van de Drie-eenheid gaat. De HEER heeft met Wijsheid geschapen. Hierbij zou je kunnen denken aan een tekst als Kolossenzen 1:15-17. Het Nieuwe Testament leert ons ook dat door naar Jezus te luisteren, door Hem te volgen, je het ware leven ontdekt.

Vragen

- Wat betekent het voor jou dat de Wijsheid, de Here Jezus, blij is met jou (vers 31)?
- Herken je iets van de minnaar die volhardend, verlangend zoekt naar de Wijsheid?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 34: 1 en 5	
Lied 846: 1 en 2	(=Gezang 22 LvdK)
Lied 718	(=Gezang 350 LvdK)
Voor al uw goede gaven, Heer	Op Toonhoogte 554
God, die alles maakte	Hemelhoog 247
Komt, laat ons vrolijk zingen	Hemelhoog 250
Zeg, wie heeft geschapen de bloemetjes	Hemelhoog 256
Looft de Here, want Hij is goed	Opwekking voor kinderen 163
Looft de Here, alle gij volken	Hemelhoog 33
De Here zegent jou	Hemelhoog 61

Auteur: PZ

Kijk eens hoe mooi!

Inleiding

Even denken, wat vind jij het fijnste of het mooiste?
Is het superfijn om bij pappa en mamma te zijn?
Heb jij een sterke opa en de liefste oma?
Vind je het fijn om met je vriendje te spelen?
En heb je een huisdier?
Of staat er in jouw tuin een heerlijke klimboom?
Of zou je willen vliegen als een mooie vlinder?
Misschien is er nog zoveel meer mooi en fijn én lief!

Bijbelverhaal

De Heer heeft alles geschapen. Hij schiep jouw ouders, jouw opa en oma, de allerbeste vriend én de Heer schiep de bomen en de vlinders. Heel precies is iedereen en alles geschapen. De Heer telde de haren van ieder mens, maakte de veren van een pauw met de mooiste kleuren en Hij bedacht dat de bomen voor fijne schaduw kunnen zorgen. Zelfs een nageltje aan het vingertje van een baby heeft de Heer bedacht. Dat is mooier dan mensen ooit kunnen verzinnen.

Jezus leert ons om naar die mooie dingen te kijken, ervan te genieten. Jezus wil dat we blij zijn met onze ouders, dat we heerlijk kunnen spelen met ons beste vriendje. Dat we kunnen ruiken aan de mooiste bloemen en dat we kunnen groeien, leren, rennen en zingen. De Heer heeft dit allemaal aan ons gegeven. Hij zorgt voor de mensen, de dieren, de bomen, de vogels en de bloemen.

Wanneer jij jouw mamma de liefste vindt, of heel graag met jouw beste vriendinnetje speelt, wil je graag naar hen luisteren. Ook als je de schattigste puppy hebt, zorg je graag goed voor de puppy. Je wilt dat het goed gaat. En wanneer je in het bos loopt, wil je natuurlijk nog veel mooie bladeren zoeken en kastanjes rapen. God vraagt aan ons dat wij ook goed voor zijn hele schepping zorgen. Zo kan iedereen ervan blijven genieten.

Wij krijgen dit allemaal, we mogen er blij mee zijn. En we mogen er goed voor zorgen, omdat de Heer heel veel van ons houdt. Zullen we hem op deze dag daarvoor danken?

Auteur: KvdG

Gods bouwtekening

Inleiding

Bart zit aan de eettafel met een rood hoofd en zijn tong tussen zijn tanden.

Voor hem ligt een opengeslagen boekje met een bouwbeschrijving voor het maken van een raket van lego. Bart heeft voor zijn verjaardag een lego-set gekregen van opa en oma.

Op de doos staat dat de doos geschikt is voor kinderen van 8+. Komt dat even goed uit, want zo oud is Bart dus net geworden.

Papa komt de kamer binnen. Hij geeft Bart een klap op zijn schouder: 'Zo Bart, wil het lukken met het in elkaar zetten van de raket, of heb je nog hulp nodig van je oude vader?'

Bart kijkt op naar papa en zegt: 'Wilt u mij alstublieft even helpen, want volgens mij zitten er een paar blokjes verkeerd...'

Papa schuift op de stoel naast Bart en bekijkt wat Bart al heeft gebouwd. Hij fronst zijn wenkbrauwen en pakt de beschrijving erbij. 'Ah, ik zie het al Bart, je hebt een paar stappen overgeslagen in de beschrijving en daarom klopt het nu niet. Je moet je echt houden aan de stap voor stap beschrijving.

Bart kijkt beteuterd: 'Het is ook best moeilijk, hoor, ik ben nog maar net acht. Papa lacht: 'Geeft niks, samen zijn we 48, dus het gaat ons met z'n tweeën vast lukken!'

Bijbelverhaal

Vandaag is het Dankdag voor gewas en arbeid.

We horen een verhaal uit het Bijbelboek Spreuken.

Daar kunnen we lezen dat God een bouwplan had toen Hij de wereld schiep.

De HEER schiep de bruisende oceanen en bronnen met waterstromen en rivieren.

Hij schiep de hoge bergen en heuvels, velden en alle korrels zand.

Ook de hemel en de wolken schiep Hij.

De HEER gaf alles op de aarde zijn juiste plaats.

Alles mocht er groeien en bloeien.

Zo gaf God de mens een veilige plek om te kunnen wonen.

De HEER is eeuwig, Dat betekent: Hij was er altijd al, is er nu en zal altijd blijven.

Gods wijsheid zorgde ervoor dat alles precies werd zoals het moest zijn.

Gods wijsheid is zijn plan met de wereld en ons leven.

Gelukkig zijn de mensen (kinderen) die met de HEER leven en op zijn wegen blijven.

Je denkt er niet iedere dag bij na. Je bent vooral bezig met naar school gaan en met spelen of je hobby's.

Het is de wijsheid van Gods plan die ervoor zorgt dat er eten groeit op het land. Dat er genoeg regen valt en dat de zon genoeg schijnt.

Daar mogen we steeds bij stilstaan. En daar mogen we God op deze dankdag voor bedanken.

God zegt: 'Gelukkig is de mens (het kind) dat op mijn wegen blijft.

Luister naar wat Ik je leer, en word wijs. Doe niet net of je mijn lessen niet hoort'

God zegt hier dus: 'Let op als er uit de Bijbel wordt verteld en leer ervan'

God zegt ook: 'Gelukkig is de mens (het kind) dat in mijn woning komt'

Dus ga mee naar de kerk, het huis van God.

'Want als je Mij vindt dan krijg je het leven wat voor jou is bedoeld.

En zal Ik voor je zorgen en altijd bij je zijn', zegt God de HEER.

Afsluiting

God heeft een plan met jouw leven.

Net als met de lego-beschrijving die je stap voor stap moet volgen voor een mooi resultaat.

Wanneer jij je leven laat leiden door Gods wil... Wanneer je zijn richting voor jouw leven volgt... Dan wil God bij jou zijn en blijven. Hij zal zorgen voor een meer dan mooi resultaat. De HEER geeft je een nieuw leven. Jij wordt precies zoals God jou heeft bedoeld.

Auteur: MMe

Een wijs leven uit dankbaarheid

'Wat is wijsheid?'

Dat is wat je je afvraagt als je twijfelt aan wat je moet doen.

Je hebt keuze uit meerdere mogelijkheden en voor elk daarvan is wat te zeggen.

Een paar spreekwoorden/gezegden met 'wijs' in de boodschap:

Laat de kinderen bedenken wat het betekent.

Als het bier is in de man, is de wijsheid in de kan
van dronkaards verwacht men geen verstandige woorden

Van vragen word je wijs

door het stellen van vragen kun je veel leren

Door schade en schande wordt men wijs

een mens leert het beste van z'n fouten

De oudste moet de wijste zijn

van het oudste kind wordt het meeste verwacht

Grijs haar, wijs haar.

verstand komt met de jaren

Maar wat heeft wijsheid met Dankdag te maken?

Wat heeft wijsheid te maken met dankbaar zijn voor wat God ons geeft?

Daar kan je *blij* mee zijn en ja...daar kan je *dankbaar* voor zijn.

Weet je dat Wijsheid al veel langer bestaat dan dat er mensen zijn?

Al voor de schepping was het er, net zoals God er altijd al was.

Gods wijsheid heeft het hele plan bedacht...het plan voor de schepping, het plan voor de wereld, het plan van ons leven. Het plan voor *jouw* leven.

We kunnen zien hoe alles samenwerkt in de schepping. In het begin was alles in balans. God vond wat Hij gemaakt had 'zeer goed'.

Hoe anders is het nu in Gods schepping. De balans is ver te zoeken.

Het lijkt wel of de wijsheid verdwenen is...

Weet je dat Jezus er ook altijd al was?

Jezus was altijd al bij God, ook al voordat God het plan van de wereld en het heelal bedacht.

God is wijsheid, maar Jezus ook. Hij was de meest wijze mens die ooit heeft bestaan.

Hij is naar de aarde gekomen om die wijsheid opnieuw aan ons te leren.

Hij heeft al Gods wijsheid doorgegeven aan zijn leerlingen. En die zijn de wereld ingetrokken om de wijsheid weer aan ons te leren.

Als we leven naar die wijsheid, dan gaan we beter met elkaar om.

Dan zorgen we goed voor onze aarde en houden we

rekening met de dieren.

Dan gaan we zorgvuldig om met de natuur, zodat die weer voor ons kan zorgen.

Heerlijke groenten en vruchten in overvloed, voor iedereen.

Een rijke oogst op het land, om allerlei soorten brood te bakken.

Veel insecten, die van bloem tot bloem vliegen om ze te bestuiven, zodat er steeds weer nieuwe bloemen en vruchten groeien.

God zal het zegenen, door zon en genoeg regen te geven.

Om alles tot bloei te laten komen.

En daarom danken wij God.

Voor zijn wijsheid.

Vraag Hem om ook jou wijsheid te geven.

Misschien wordt dit liedje wel je favoriete dankliedje:

*Mijn Vader, dank U wel
dat U steeds bij mij bent,
dat U al mijn gedachten
en verlangens kent,
dat U zo stil en rustig
en begrijpend bent.
Mijn Vader, dank U wel
Ik dank U voor de diepe vrede
en de rust,
voor redenen tot blijdschap
en voor levenslust.
Ik dank U dat Uzelf
nu heel mijn leven vult.
Mijn Vader, dank U wel.*

Auteur: RvBvdB

